

Mi lett belőled ifjú vegyÉSZ? – Dr. Homonnay Zoltán, az ELTE Kémiai Intézetének igazgatója

Mikor nyertél vagy értél el helyezést kémiai diákolimpián/OKTV-n/Irinyi-versenyen?

1976-ban az Irinyin első, az OKTV-n 1977-ben kilencedik, 1978-ban első voltam. 1978-ban az akkor Torunban rendezett diákolimpián bronzérmes lettem (jól elrontottam...).

Van-e valami kedves, érdekes emléked a versennyel (versenyekkel) kapcsolatban? Ki volt a felkészítő tanádod? Hogyan gondolsz vissza rá, rájuk?

A versenyeken mindig nagyon ideges voltam, álomban sem gondoltam volna, hogy ilyen helyezéseket érek el. Pláne az 1976-os Irinyin... A sikerekben igen nagy szerepe volt egykori középiskolai kémia tanáromnak, Dr. Szőkefalvi-Nagy Zoltánnak. Vaskezü kémia tanár volt, meg is volt az eredménye. Az 1978-as OKTV-n a mi osztályunk (Eger, Gárdonyi Géza Gimnázium, kémia tagozat) hozta el az 1., 4., 7. és 11. helyezést... Nagyszerű gimnáziumi évek voltak.

Milyen indíttatásból kezdte el a kémiával komolyabban foglalkozni?

11 éves koromban olvastam Verne Gyula Rejtelmes sziget című regényét, amelyben egy lakatlan szigeten ott található természetes anyagokból nitroglicerint állítanak elő. Akkor rendkívül izgatott lettem és elhatároztam, hogy vegyész leszek, de legalábbis kémiával fogok foglalkozni, amit akkor pedig még nem is tanultam.

Pályaválasztásomat megerősítette, hogy Homonnay Jenő nagybátyámnál töltöttem egyszer egy kéthetes nyaralást (ELTE-n végzett vegyészmérnök, 99 éves, és még ma is tanít kémiát!), és ott náluk, Pétfürdőn, miközben minden normális gyerek a téren focizott, én a Römpf Vegyészeti Lexikont olvastam fent a szobámban. Nagyon izgalmasnak találtam... Édesapám is tanult kémiát, sokáig gyógyszerértári segédként dolgozott.

Ismerted-e diákkorodban a KÖKÉL-t?

Szerintem akkor még nem létezett. (a lap elődje, a *Kémiaversenyzők Híradója* azokban az években indult – a szerk.)

Hozzásegítettek-e a pályaválasztásodhoz a versenyeken elért eredmények?

Természetesen igen, hiszen pl. így felvételi nélkül kerülhettem be a vegyész szakra.

Mi a végzettséged és a pillanatnyi foglalkozásod? (Maradtál-e a kémiai pályán? Ha nem, miért?)

A végzettségem vegyész, ma is tanítok, kutatok (nukleáris kémiát) az ELTE TTK Kémiai Intézetében egyetemi tanárként, bár az utóbbi pár évben elsodortak az adminisztrációs feladatok. De ha újra születnék, szerintem megint kémiát tanulnék a legtöbbet.

Nyertél-e más versenyt, ösztöndíjat (hazait, külföldit)?

Egyéb versenyen nem voltam. Volt ugyan hallgató koromban egy ún. belgrádi analitikai kémiai verseny, de a mi évfolyamunkat valamilyen okból nem indították akkor. Emlékszem, mérges voltam egy kicsit. Elégé lecsengőben volt sajnos akkor ez a verseny.

Humboldt-ösztöndíjat nyertem később, 1993-ban.

Mit üzensz a ma kémia iránt érdeklődő diákoknak?

Ma a legszomorúbb dolog az ország szempontjából, hogy idén országosan összesen ötven jelentkeztek kémiatanárnak valamilyen alapszakon végzett hallgatók közül... Ez maga a tragédia. Aki érdeklődik a kémia iránt, higgye el: ő jó úton jár. A kémiai tudás a társadalmi stabilitás egyik alappillére. Enélkül nem létezne a modern gazdaság, nem lenne termelés, állás nélkül maradna az összes közgazdász, jogász, szociológus stb. Vegyészre mindig szükség lesz. Harcoljanak azért, hogy a társadalommal ezt megértessük! Hirdessék a kémia áldásait az igazságtalanul felnagyított ártalmakkal és áltudományos népbutítással szemben!

Mi a hobbid a kémián kívül?

Szeretem a csillagászatot, a geológiát, és szeretek kerékpározni, bár ez utóbbira szinte semmi időm nincs. Kedvelem a gyalogos túrázást is, pl. megcsináltam az Országos Kéktúrát.

Van-e kémikus példaképed (akár kortárs is)? Miért pont ő?

Nincs példaképem. Nem szeretnék senkit lemásolni. Sok dicső előd tulajdonságaiból szeretnék minden jót birtokolni, de ez persze nehéz. Az ember próbálkozik. Aztán majd kijön belőle valami, valamilyen szinten. A fő, hogy az ember lelkesedéssel, elkötelezetten tegye, amit tesz.